

NDIS Quality
and Safeguards
Commission

Настојуваме да осигуриме употребливост и достапност. Ако имате проблем со достапноста, ве молиме стапете во контакт со engagement@ndiscommission.gov.au.

Број 4: Пролет 2021 година

Весник за луѓето со онеспособеност, нивните пријатели, роднини, застапници и заедницата.

Ве молиме споделете го овој весник со луѓето со онеспособеност во вашата мрежа – на пример, ако сте давател на услуги од Програмата NDIS или работник што дава поддршка на лице со онеспособеност, или пак застапник, старател, пријател или роднина на лице со онеспособеност.

Вакцинирање против КОВИД-19

Ако се вакцинирате, тоа може да помогне да си го заштитите сопственото здравје, како и здравјето на луѓето околу вас. Сите учесници во Националната програма за осигурување при онеспособеност (NDIS) на возраст од 16 или повеќе години ги исполнуваат условите да примат вакцина против КОВИД-19.

Може да разговарате со вашиот давател на услуги од Програмата NDIS за тоа да се вакцинирате, или пак да побарате помош од нив да ви помогнат да закажете термин за вакцинирање или да отидете да се вакцинирате.

Им пишавме на сите даватели на услуги од Програмата NDIS за тоа колку е важна нивната улога да ви дадат поддршка да добиете точни и достапни информации за вирусот КОВИД-19 и за вакцинирањето, како и да ве поддржат да се вакцинирате ако ви е потребна поддршка за да го направите тоа.

Исто така може да разговарате и со вашиот општ лекар или со друг лекар за тоа да се вакцинирате, може да го посетите и [Пребарувачот на амбуланти што вакцинираат против КОВИД-19 на Одделот за здравство \(Department of Health's COVID-19 Vaccine Clinic Finder\)](#) или да се јавите на Националната дежурна телефонска линија за информации во врска со вирусот корона и со вакцинирањето против КОВИД-19 (National Coronavirus and COVID-19 Vaccination Helpline) на 1800 020 080.

Ако ви е потребна помош за да закажете термин за вакцинирање против КОВИД-19 или ако ви требаат бесплатни, проверени информации и совети во врска со КОВИД-19, посетете го

местото на интернет [Disability Gateway](#) или телефонирајте на 1800 643 787. Во телефонската служба Disability Gateway може да се јавите од понеделник до петок, од 8 часот претпладне до 8 часот попладне по австралиско источно летно време (AEDT).

Луѓето на кои им требаат информации на јазик што не е англиски може да се јават во Преведувачката служба (Translating and Interpreting Service) на 131 450 и да побараат да бидат поврзани со телефонската служба Disability Gateway.

Луѓето кои се глуви или имаат оштетен слух или говор, може да се јават во Националната служба за поврзување на 1800 555 677 и да побараат да бидат поврзани со телефонската служба Disability Gateway.

Повеќе информации за вакцинирањето исто така може да се добијат и од [местото на интернет на Одделот за здравство](#), вклучувајќи информативни материјали печатени во форма што е лесна за читање [Easy Read](#) и на јазикот на глумите [Auslan](#).

Вакцинирање против КОВИД-19 за работниците од Програмата NDIS

На сите даватели на услуги од Програмата NDIS и нивните работници многу им се препорачува да се вакцинираат. Имате право да побарате работникот што работи со вас да биде вакциниран, ако така сте решиле.

Некои држави и територии најавија барање за задолжително вакцинирање против КОВИД-19 на работниците, вклучувајќи ги и работниците што работат со онеспособени луѓе. Повеќе за тоа може да дознаете од нашето место на интернет, на страницата за [информации за вакцината против КОВИД-19 за луѓето со онеспособеност](#).

Како да добиете доказ дека сте вакцинирани против КОВИД-19

Може да ви треба доказ дека сте примиле вакцина против КОВИД-19. Може да добиете дигитално уверение дека сте вакцинирани против КОВИД-19 или извод од вашиот вакцинален картон за да ви служат како доказ дека сте вакцинирани.

На местото на интернет [Services Australia](#) има низа разновидни информации што ќе ви помогнат да отворите налог на интернет за пристап до вашите докази дека сте вакцинирани и за нивно чување.

Ако не можете да добиете доказ преку интернет, установата каде што сте се вакцинирале може да ви издаде печатен извод од вашиот вакцинален картон.

Исто така може да се јавите и во Австралискиот регистар за вакцинации (Australian Immunisation Register) на **1800 653 809** и да побарате да ви пратат извод од вашиот вакцинален картон или дигитално уверение дека сте вакцинирани против КОВИД-19. Може да минат до 14 дена додека да ви стигне вашиот извод или уверение по пошта.

Исто така може да го замолиште и вашиот давател на услуги од Програмата NDIS да ви помогне да набавите доказ дека сте вакцинирани.

Правилник за однесување на Програмата NDIS – Почитување на личните права

Во бројот на весникот SAFEGuard од зимата 2021 г., се обврзавме во секој следен број на весникот да се сосредоточуваме на еден дел од [Правилникот за однесување на Програмата NDIS \(NDIS Code of Conduct\)](#).

Правилникот за однесување на Програмата NDIS е збир од правила за тоа како треба да се однесуваат вашите даватели на услуги и работниците кога ви даваат поддршка и кои работи треба да ги прават за да осигурат дека сте безбедни.

Во овој број на весникот се сосредоточуваме на првото правило, кое гласи дека вашите даватели на услуги и работниците мора **да се однесуваат со почит кон личните права за слободно изразување на мислење, за самоопределување и за носење одлуки во согласност со важечките закони и спогодби.**

Имате право сами да донесувате одлуки за себе, слободно да живеете така како што сами ќе изберете и да ги имате истите права и слободи како секој друг член на заедницата.

Тоа значи дека, ако сте возрасно лице со онеспособеност, треба да ја добивате поддршката што ви е потребна за да донесете каква и да било одлука и имате право да изберете кој ќе ви помага и кој нема да ви помага при донесувањето на каква и да било одлука.

Работниците треба да работат директно со вас секогаш кога е тоа можно. Тие треба да ве прашаат дали во донесувањето одлуки и во разговорите за вашите услуги и поддршки сакате да вклучите некое друго лице и кое е тоа лице.

Ако имате законски старател, на работниците мора да им е јасно во кои одлуки мора да биде вклучен и вашиот законски старател. Меѓутоа, работниците сепак имаат обврска да осигурат дека се способни да ве ислушаат и да ви дадат поддршка да донесувате одлуки.

За децата и младинците важна улога играат и семејствата. Во раната возраст на детето, работниците треба да соработуваат со семејствата за да дознаат кои се способностите, интересите и потребите на детето и да им дадат поддршка на семејствата во нивната улога на негуватели. Како што расте детето, сè повеќе ќе се вклучува во донесувањето на одлуките. Работниците треба да ги вклучуваат децата и младинците во донесувањето одлуки што се однесуваат на нив на начини што се соодветни за нивната возраст и стадиум од развојот.

Ако мислите дека некој не се придржува кон овие правила, може [да поднесете поплака до нас](#).

Истрага за состојбите во живеалиштата со поддршка

Неодамна почнавме [нова истрага](#) за да ги испитаме пријавените немили настани и поплаки што се појавија во врска со услугите за живеење со поддршка.

Истрагата ја отвори нашиот вршител на должноста началник (Acting Commissioner) и таа ќе биде сосредоточена на мал број даватели на услуги кои се големи даватели на услуги за живеење со поддршка широм цела Австралија.

Со истрагата ќе се утврди каква е состојбата со проблемите и немилите настани што се случуваат во живеалиштата со поддршка и кои се причините што можеби водат до нив.

Истрагата исто така ќе утврди кои начини за испорачување на услугата за живеење со поддршка се покажале како најдобри и може да доведат до подобри и побезбедни услуги за живеење со поддршка за луѓето со онеспособеност.

За водење на истрагата беше назначен господин Артур Роџерс, носител на орден за јавни заслуги. Повеќе за него и за истрагата може да прочитате на нашето [место на интернет](#).

Поддршка за ефективно комуницирање со вас

Ефективното комуницирање ги потпомага вашите права да имате избор и контрола и да донесувате одлуки во врска со својот живот. Според Правилникот за однесување на Програмата NDIS, работниците од Програмата NDIS имаат обврска да ги поддржуваат и оспособуваат луѓето да си го кажат своето мислење, да бидат чуени и да бидат безбедни.

За да им помогнеме на работниците од Програмата NDIS подобро да сфатат – од гледната точка на учесниците во Програмата NDIS – како најдобро да ја поддржат ефективната комуникација, развиеме нова програма за учење преку интернет за работниците од Програмата NDIS.

Таа програма за учење покажува како изгледа ефективната комуникација и како со неа се поддржуваат изборот и контролата. Програмата за учење, низ заедничка соработка и советување, ја осмислија и развија сите заинтересирани страни од овој сектор, вклучувајќи ги луѓето со онеспособеност и давателите на услуги и работниците од Програмата NDIS.

Програмата за учење е бесплатна и достапна за сите, а потребни се околу 60-90 минути за да се заврши. Програмата може да се најде на <https://www.ndiscommission.gov.au/workers/supporting-effective-communication>

Нови информативни материјали за учесниците што се Абориџини или луѓе од островите од Торесовиот Теснец

Нашиот [Информативен комплет за учесникот \(Participant Information Pack\)](#) и [Поштенските картички за Правилникот за однесување на Програмата NDIS \(NDIS Code of Conduct postcards\)](#) сега може да се добијат со нов изглед осмислен специфично за луѓето со онеспособеност што се Абориџини или луѓе од островите во Торесовиот Теснец.

Новите информативни материјали ги изработи компанија во абориџинска сопственост, а во советување со лицата со онеспособеност што се Абориџини или луѓе од островите од Торесовиот Теснец и со работниците од Програмата NDIS. Во нив се вклучени цртежи изработени од абориџински уметник и слики од луѓе со онеспособеност што се Абориџини или луѓе од островите во Торесовиот Теснец.

Овие информативни материјали објаснуваат кои се вашите права, како да одберете квалитетни и безбедни поддршки и како да поднесете поплака до нас. Новите информативни материјали може да ги најдете на нашето [место на интернет](#).

Нови стандарди за давателите на услуги за да се направи поддршката побезбедна

[Стандардите за работење и показателите за квалитетот на Програмата NDIS \(NDIS Practice Standards and Quality Indicators\)](#) се изменети и дополнети за да ги вклучат новите обврски на давателите на услуги од Програмата NDIS со цел да испорачуваат безбедни и квалитетни поддршки за луѓето со онеспособеност на кои им е потребна поддршка поради тешка дисфагија (тешкотии со голтањето), поддршка со хранењето и поддршка во итни случаи и природни непогоди, како што е пандемијата на КОВИД-19.

Заедно со [Правилникот за однесување на Програмата NDIS](#), Стандардите за работење на Програмата NDIS помагаат да се издигне свеста на учесниците во Програмата NDIS за тоа каков квалитет треба да очекуваат од услугите што им ги даваат регистрираните даватели на услуги од Програмата NDIS. Регистрираните даватели на услуги се должни да работат според Правилникот и според Стандардите за работење.

Новите Стандарди за работење при хранење и при случаи на тешка дисфагија ќе им налагаат на давателите на услуги да осигурат дека учесниците во Програмата NDIS имаат пристап до хранливи оброци што им се испорачуваат на начин што е соодветен на нивните потреби и желби. Исто така ќе има и нов опис на големите вештини и способности што се потребни при работењето во случаи на тешка дисфагија, а тој опис ќе ги опфаќа вештините, знаењата и способностите што треба да ги имаат работниците за да даваат посложена поддршка при јадењето и пиењето.

Новиот Стандард за работење при итни случаи и природни непогоди ќе ги утврдува обврските на регистрираните даватели на услуги од Програмата NDIS за чување на здравјето, добросостојбата и безбедноста на учесниците во Програмата NDIS во текот на сегашната пандемија на вирусот КОВИД-19 или во идни итни случаи или природни непогоди, како што се шумските пожари или поплавите.

Новите Стандарди за работење и показатели за квалитетот на Програмата NDIS беа изработени во советување со главните заинтересирани страни, вклучувајќи ги луѓето со онеспособеност, давателите на услуги од Програмата NDIS, научните работници и други стручњаци од таа област, како и владите на државите и териториите.

На нашето место на интернет може да најдете повеќе информации за новите [Стандарди за работење и показатели за квалитетот на Програмата NDIS](#) и за тоа кога тие ќе стапат на сила.

Нови информативни материјали за поддршка за позитивно однесување

Сега има нови [информативни материјали](#) што го поддржуваат поголемиот пристап до поддршка за позитивно однесување за луѓето со онеспособености.

Поддршката за позитивно однесување од далечина (Tele Positive Behaviour Support - TelePBS) е начин за давање навремени и квалитетни услуги за поддршка на однесувањето на далечина. Може да се користи за подобрување на вашиот пристап до тие услуги за поддршка за позитивно однесување ако живеете во подрачје што е засегнато од ограничувањата наложени поради вирусот КОВИД-19 или ако живеете во некое од селските или зафрлените подрачја.

Новите информативни материјали објаснуваат што претставува TelePBS. Тие може да послужат за да ви помогнат да одлучите дали TelePBS е соодветна за вас и да разговарате со вашиот давател на услуги за поддршка за однесувањето за тоа како би можеле да ја користите TelePBS. Новите информативни материјали може да ги најдете на нашето [место на интернет](#).

Како да стапите во контакт со Комисијата на Програмата NDIS

Може да ни телефонирате на 1800 035 544. Тој телефонски повик е бесплатен ако се јавувате од фиксен телефон. Нашиот контактен центар е отворен од 9.00 часот претпладне до 5.00 часот попладне (од 9.00 часот претпладне до 4.30 часот попладне во Северната Територија), од понеделник до петок, со исклучок на државните празници.

Или пак може да пратите електронска порака до contactcentre@ndiscommission.gov.au

Како може да поднесете поплака

Ако сакате да поднесете поплака до нас, може:

- **да телефонирате:** 1800 035 544 (повикот е бесплатен од фиксни телефони) или, за луѓе што користат машина за пишување по телефон (TTY), 133 677. Може да се договори помош од преведувач.
- **да се јавите во** [Националната служба за поврзување \(National Relay Service\)](#) и да го побарате бројот 1800 035 544.
- **да пополните** [формулар за поднесување поплака \(complaint contact form\)](#) на интернет.

Следете нè

LinkedIn: www.linkedin.com/company/ndiscommission

Facebook: www.facebook.com/NDISCommission

Регистрирајте се за да го добивате овој весник

Ако некој ви ја препратил оваа електронска порака, а вие претпочитате во иднина да ви го праќаат весникот директно вам, може да се регистрирате ако го пополните [формуларот за регистрирање \(subscription form\)](#).